

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Bredgade 43
1260 København K

19. august 2016

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE UDDANNELSESZOOM 2. FASE

I Danske Studerendes Fællesråd (DSF) og MVU-netværket vil vi gerne takke for den inddragende proces i arbejdet med 2. fase af Uddannelseszoom. Det er vores opfattelse, at man har taget mange af kommentarerne til efterretning. Det skal dog tilføjes, at det i processen har været uklart hvilke spørgsmålsformuleringer, der kunne ændres og hvilke, der allerede var fastlåste fra starten.

I indeværende høringsvar forholder vi os til det primære formål med Uddannelseszoom, som et værktøj til at hjælpe unge til at foretage et godt uddannelsesvalg jf. formandsmøderne. Det virker stadig uklart for os, hvordan data fra uddannelseszoom kan indgå i akkrediteringssammenhænge og hvorvidt der er tale om supplerende data eller om det påtænkes, at uddannelseszoom kan erstatte de lokale evaluering og dimittendundersøgelser.

Som nævnt ovenfor er der sket forbedringer i forhold til formuleringer og valg af endelig spørgsmål i undersøgelserne. Vi har dog stadig en række opmærksomhedspunkter og kommentarer til nogle af spørgsmålene:

Studieundersøgelsen

Introduktion til spørgeskema til studerende: Det er positivt, at man gør det klart for respondenterne, hvordan deres besvarelser behandles. Vi undrer os dog over, at man ikke anonymiserer data, som videregives til institutionen. Det fremgår efterfølgende, at uddannelsesstedet sikre anonymisering af data, hvorfor det unødvendigt at undlade at anonymisere data fra starten af.

Spørgsmål vedr. Undervisning og undervisere: Vi har tidligere påpeget, at erfaringerne fra de lokale undervisningsevalueringer generelt indikerer, at fokus på underviseren som person fjerner fokus på det faglige indhold. Dertil bør man være opmærksom på, hvordan offentliggørelsen af disse svar påvirker de relevante medarbejdere.

Spørgsmål vedr. Tidsforbrug: Vi har flere gange frarådet denne spørgsmålsformulering og på trods af, at svarmulighederne er forbedret. Vi er kritiske over for, at man stadig beholder selve formulering og opsætningen af spørgsmålet. Endvidere har vi svært ved at forstå, hvordan svarene på spørgsmålet vil hjælpe unge med at træffe et godt uddannelsesvalg. Dette skyldes tre forhold:

1. Det virker meget besværligt og personfølsomt at rapportere hele ens ugentlige timeforbrug. Vi frygter, at det her spørgsmål vil få mange til at afbryde undersøgelsen.
2. Vi har forstået, at intentionen med spørgsmålet er, at skabe klarhed om muligheden for at have andre aktiviteter ved siden af studiet. Det spørgsmål, som potentielle ansøgere er interesseret i, er primært hvorvidt de har mulighed for at have arbejde ved siden af studiet eller kan varetage diverse fritidsinteresser. Vi forstår ikke, hvorfor man ikke spørger direkte til dette fremfor at lade det være op til fortolkning. Det må forventes, at der bliver udbudt aktiviteter, som kræver at de studerende er fuldtidsstuderende og dette er vigtigere at gøre klart for potentielle ansøgere.
3. I forlængelse heraf frygter vi, at studievalg på baggrund af dette spørgsmål risikerer at forstærke negative studiekulturer i stedet for at gøre det klart, hvilken forventninger, der er til potentielle studerende.

De tre forhold er underbygget af pilottesten og fokusgruppeinterviews med gymnasiale elever foretaget af Moos-Bjerre & Lange. Det fremgår tydeligt af pilottesten, at ca. 75 % kommenterede på spørgsmålet vedrørende tidsforbrug. Pilottesten peger på, at spørgsmålet er u hensigtsmæssigt tidskrævende, da timerne skal svare til en uge dvs. 168 timer. Endvidere giver respondenter udtryk for at spørgsmålet giver en misvisende billede af deres hverdag. Derfor foreslår Moos-Bjerre & Lange, at svarmuligheden "andet" fjernes fra undersøgelsen, hvilket dog ikke er blevet efterfulgt. Styrelsen har oplyst os om, at det skyldes en risiko for, at respondenterne melder flere timer ind end der er på ugen. Denne problemstilling forekommer ikke i de lokale undersøgelser, som foretages af institutionerne, men skulle have forekommet i de europæiske EuroStudent-undersøgelser. Det er dog ikke en fejl, som er nævnt af selvsamme rapport, og det må derfor anslås at problemstilling er ubetydeligt og nemt kan frasortes efterfølgende. Hertil vil vi gerne gøre opmærksom på, at den nuværende formulering ingenlunde løser denne problemstilling, da respondenter stadig inden for rammen af 168 timer kan rapportere stærkt misvisende tal.

Vi er meget uforstående for, at man ikke har valgt at Moos-Bjerre & Langes forslag, når 75 % af respondenterne mener, at den nuværende opsætning vil give et misvisende billede. I forlængelse af Moos-Bjerre & Langes anbefaling, vil vi på det allerstærkeste tilråde, at man som minimum ændrer spørgsmålet ved at fjerne svarmuligheden "andet". Hvis man er nervøs for at respondenterne afgiver besvarelser, som overstiger 168 timer, kan man beholde denne begrænsning som maksimal angivelse, da det typisk vil skyldes, at man er i tvivl om, der er tale om en uge, en måned eller semester. Rettelsen kan ligeledes foretages relativt let jf. Moos-Bjerre & Langes pilottest.

En alternativ løsning er at følge anbefalingerne fra fokusgrupperne med gymnasiale elever. Her fremgår det tydeligt, at eleverne primært er optaget af, hvilke aktiviteter man har tid til ved siden af studiet. Hvis spørgsmålet skal have

en vejledende effekt og leve op til formålet med Uddannelseszoom bør det således beskrive hvilke aktiviteter ud over studiet, man har tid til. Derfor foreslår vi, at man erstatter spørgsmålet med følgende:

” Hvilke af følgende aktiviteter vurderer du, at du har tid nok til i dit studieliv (fri afkrydsning)

- Fritidsaktiviteter
- Studiejob
- Frivilligt arbejde
- Forberedelse til undervisningen
- Læsning af selvvalgt fagligt materiale”

Såfremt man også ønsker at have undervisningsdata foreslår vi, at man bruger de præcise timeopgørelser fra ministeriet frem for de studerendes vurdering. Således undgår man også eventuelle semesterforskelle o.l. og får det mest præcise grundlag for studievalg. Hvis man ønsker at have selvstudium med, kan den forventede mængde selvstudium udregnes (dvs. difference mellem udbudte timer og ECTS-rammen).

Dimittendundersøgelsen

Spørgsmål vedr. kompetencer: Vi har tidligere gjort opmærksom på, at lokale dimittendundersøgelser indikerer, at vurderingen af relevansen af kompetencer varierer signifikant mellem nyuddannede og personer, som har været længere tid i job. Man risikere således at få et meget skævt indtryk, da det udelukkende er dimittendernes vurdering af egne kompetencer, der kommer til at tegne den pågældende uddannelse. For at få et klarere billede af kompetencevurdering foreslår vi, at man ændrer i perioden for udvælgelsen af respondenter.

Derudover skal man være opmærksom på, at alle kompetencekategorierne vil være stærkt afhængig af den pågældende dimittends faglighed. Eksempelvis indgår analytiske kompetencer i en lang række af uddannelse, men der er stadig store variationer inden for kategorien, som sandsynligvis er essentielle for potentielle ansøgere. Selvom begrebet både indfanger matematisk analyse og litterær analyse vil dette kun være tydeligt, hvis man på forhånd kender fagenes analytiske redskaber. Hertil kommer, at brugerne af uddannelseszoom ikke har mulighed for at se, hvilken beskæftigelse respondenterne er i eller hvilken branche de arbejder indenfor. Vi frygter, at de tre forhold tilsammen kan resultere i misforståelser og forvirring frem for at virke vejledende.

Spørgsmålet vedr. Uddannelsens relevans: Vi har tidligere påpeget, at særligt spørgsmål nr. 2 er irrelevant for potentielle ansøgere. Det skyldes, at ansøgeren ikke vil have nogen viden om, hvilke job respondenterne varetager. Hvis et studievalg også er et jobvalg, er den relevante viden i højere grad, hvilke uddannelser der bedst ruster ansøger til det ønskede job. Hvis den uddannelsessøgende vil være projektleder, vil vejledningen bestå i at udpege de

uddannelser, der bedst opfylder dette ønske. Ambitionen må som minimum være, at platformen kan vejlede de studerende i hvilke kompetencer, der er relevante for bestemte brancher eller sektorer. På nuværende tidspunkt sikre dette spørgsmål på ingen måde dette. Vi vil derfor anbefale, at man undlader spørgsmålet.

Alternativt bør man forbedre spørgsmålet ved at lade respondenterne afkrydse, hvilken jobfunktion eller branche de har beskæftigelse indenfor. Dernæst kan man udvælge de tre mest hyppige jobfunktioner eller brancher. Svaret på de to spørgsmål fra respondenterne de tre hyppigste jobfunktioner eller brancher vil fremgår for ansøgerne.

På vegne af MVU-netværket og Danske Studerendes Fællesråd

Andreas Birch Olsen

Næstformand og uddannelsespolitisk ordfører i DSF

Tlf.: +45 28 19 45 01

E-mail: andreas@dsfnet.dk

Christian Dalby

Formand for Lærerstuderendes Landskreds

Tlf: +45 30 92 55 15

E-mail: chda@llnet.dk

Anna Sofie Vedersø Larsen

Formand for Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende

Tlf: 61 22 57 40

E-mail: sdsformand@sdsnet.dk

Helle Storm

Formand for Sygeplejerstuderendes Landssammenslutning

Tlf: 20 77 76 99

E-mail: slsformand@dsr.dk

Nikoline Viktoria Møller Sørensen

Faglig sekretær I Pædagogstuderendes Landssammenslutning

Tlf: 41 65 30 40

E-mail: nikoline@p-l-s.dk